

Číslo projektu: CZ.1.07./1.5.00/34.0938 Název projektu: Zlepšení podmínek pro vzdělávání na SUŠ, Ostrava



evropský
sociální
fond v ČR



EVROPSKÁ UNIE



MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY



OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

STYLISTIKA – CHARAKTERISTIKA

Pracovní list pro žáky

Využijte znalostí z prezentace STYLISTIKA – POPIS A CHARAKTERISTIKA a vypracujte úkoly.

Úkol 1: U následujících ukázek určete, jaký druh charakteristiky v nich převažuje. Formulujte vlastnosti charakterizovaného.

Ukázka 1

Před nadporučíkem stál plukovník Kraus von Zillergut. Nadporučík Lukáš zsalutoval a stál před plukovníkem, omlouvaje se, že neviděl.

Plukovník Kraus byl znám mezi důstojníky svou vášní anhaltovat. Považoval salutování za něco, na čem závisí úspěch války a na čem je zbudována celá vojenská moc.

„Do salutování má voják vkládat duši,“ říkával. Byl to nejkrásnější kaprálský mysticismus.

Dbal jen o to, aby ten, který vzdává čest, zsalutoval podle předpisu do nejjemnějších podrobností, přesně a důstojně. Číhal na všechny, kteří šli kolem něho. Od infanteristy až na podplukovníka. Infanteristy, kteří letmo zsalutovali, jako by chtěli říci, dotýkajíce se štítku čepice: „Těbůh,“ vodil sám přímo do kasáren k potrestání.

(HAŠEK, J. *Osudy dobrého vojáka Švejka za světové války*. Praha: Československý spisovatel, 1983.)

Ukázka 2

Dva týdny nato začal kouřit, mžouraje trochu před kouřem, a také pil. Popíjel v noci s Maxem a Mame a občas se třemi čtyřmi dalšími muži a obyčejně s jednou nebo dvěma ženami. Někdy to byly ženy z města, ale častěji cizí, které přijely z Memphisu a zdržely se týden nebo měsíc jako servírky za pultem podniku, kde celý den vysedávali ti povaleči. Často ani nevěděl, jak se jmenují, ale uměl si narazit klobouk jako oni; tak si jej narážel vždycky večer v jídelně u Maxe, když se stáhly rolety a on začal svým hlučným, opilým, zoufale mladičkým hlasem mluvit s ostatními o číšnici, kterou i v její přítomnosti nazýval svou děvkou. Občas ji v Maxově automobilu vyvezl na venkovskou tancovačku, ale vždycky si dal pozor, aby se o tom McEachern nedoslechl. „Nevím, co by ho víc rozzuřilo,“ řekl jí; „jestli ty, anebo že tancuju.“

(FAULKNER, W. *Srpnové světlo*. Praha: Levné knihy KMa., 2002.)

Ukázka 3

Dobrý den,“ pozdravil ho malý princ. „Vyhasla vám cigareta.“

„Tři a dvě je pět. Pět a sedm dvanáct. Dvanáct a tři patnáct. Dobrý den. Patnáct a sedm dvacet dva. Dvacet dva a šest dvacet osm. Nemám čas ji znovu zapálit. Dvacet pět a šest třicet jedna. Uf! Dělá to tedy pět set jeden milión šest set dvacet dva tisíce sedm set třicet jedna.“

„Pět set miliónů čeho?“

„Cože? Ty jsi tu ještě? Pět set miliónů... už nevím čeho... mám tolik práce! Já jsem vážný člověk, nebavím se

Číslo DUM: VY_32_INOVACE_CJL_2,4_67

hloupostmi! Dvě a pět je sedm...“

„Čeho pět set miliónů?“ opakoval malý princ, protože se nikdy v životě nevzdal otázky, kterou jednou dal.

Byznysmen zvedl hlavu:

„Za celých čtyřiapadesát let, co bydlím na této planetě, jsem byl vyrušen jen třikrát. Poprvé před dvaadvaceti lety chroustem, který spadl bůhvíodkud. Hrozně hlučel a já jsem se čtyřikrát spletl v sečítání. Podruhé to bylo před jedenácti lety, měl jsem tehdy revmatický záchvat. Chybí mi pohyb. Nemám čas se jen tak potloukat. Jsem přece vážný člověk. A potřetí... zrovna teď. Říkal jsem tedy pět set miliónů...“

„Miliónů čeho?“

(SAINT-EXUPÉRY, A. de. *Malý princ*. Praha: Albatros, 1989.)

Úkol 2: Vyberte si jednu z následujících vlastností a vytvořte k ní charakteristiku nepřímou. Napište situaci, ze které tato vlastnost jasně vyplývá. Spolužáky nechte hádat, kterou vlastnost jste ztvárnili.

Egoismus, altruismus, lenost, naivita, pokrytectví, pomstychtivost, žárlivost.

Literatura a zdroje:

Ukázka 1

HAŠEK, J. *Osudy dobrého vojáka Švejka za světové války*. Praha: Československý spisovatel, 1983.

Ukázka 2

FAULKNER, W. *Srpnové světlo*. Praha: Levné Knihy KMa., 2002.

Ukázka 3

SAINT-EXUPÉRY, A. de. *Malý princ*. Praha: Albatros, 1989.